

Innst. 42 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument 8:148 S (2009–2010)

Innstilling fra finanskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Jan Tore Sanner, Dagrun Eriksen, Trine Skei Grande og Olemic Thommessen om utvidelse av ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner

Til Stortinget

Sammendrag

I Dokument 8:148 S (2009–2010) ble følgende forslag fremmet 3. juni 2010:

«Stortinget ber regjeringen utrede en videreføring av skattefradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner tilpasset EUs politikk på området, og fremme sak for Stortinget om dette.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Thomas Breen, Gerd Janne Kristoffersen, Stein Erik Lauvås, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim, Anita Orlund og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Ida Marie Holen, Ulf Leirstein, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen,

fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Abid Q. Raja, viser til at finansministeren har avgitt uttalelse om forslaget i brev av 16. juni 2010 til finanskomiteen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen viser til at det etter skatteloven § 6-50 gis fradrag for pengegaver til visse frivillige organisasjoner med sete i Norge. Etter gjeldende regler gis skattyter fradrag ved inntektsfastsettelsen for pengegaver til frivillige organisasjoner som har sete i riket, og som oppfyller nærmere lovbestemte vilkår. Komiteen tar til etterretning at EFTAs overvåningsorgan (ESA) i en grunnlagt uttalelse fra desember 2009 har anført at den norske gavefradragsordningen er i strid med EØS-avtalen artikkel 40, fordi fradragsrett etter skatteloven § 6-50 er begrenset til gaver som gis til visse frivillige organisasjoner med sete i Norge. Komiteen viser til at regjeringen meddelte ESA våren 2010 at en vil fremme forslag om å endre skatteloven slik at personer som skatter til Norge gis fradragsrett for gave gitt til tilsvarende organisasjoner med sete innenfor EØS-området.

Komiteen viser videre til at regjeringen i Prop. 1 LS (2010–2011) Skatter og avgifter 2011 foreslår å endre skatteloven § 6-50 slik at det gis fradragsrett ved inntektsfastsettelsen også for gaver gitt til visse frivillige organisasjoner med sete i EØS-området. Komiteen tar til orientering at den gjeldende ordningen således foreslås utvidet til også å gjelde gaver til tilsvarende frivillige organisasjoner med sete i EØS-området, for å sikre at den norske gavefradragsordningen ikke kommer i strid med EØS-avtalen. Komiteen viser følgelig til videre behandling av denne sak.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til representantforslaget og til merknadene og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:148 S (2009–2010) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Jan Tore Sanner, Dagrun Eriksen, Trine Skei Grande og Olemic Thommessen om utvidelse av ordningen med skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner – vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 26. oktober 2010

Torgeir Micaelsen

leder og ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 16. juni 2010****Dokument 8:148 S (2009-2010) Representantforslag fra FrP, KrF, Høyre og Venstre om utvidelse av ordningen for skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner**

Jeg viser til brev av 10. juni 2010, der det bes om en uttalelse til følgende representantforslag fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Jan Tore Sanner, Dagrun Eriksen, Trine Skei Grande og Olemic Thommessen, fremmet i Dokument 8:148 S (2009-2010):

"Stortinget ber regjeringen utrede en videreføring av skattefradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner tilpasset EUs politikk på området, og fremme sak for Stortinget om dette."

EFTA Surveillance Authority (ESA) har i brev av 16. desember 2009 gitt en grunnlagt uttalelse om at den norske fradragsordningen i skatteloven § 6-50 for gaver til visse frivillige organisasjoner er i strid med EØS-avtalen artikkel 40 om fri flyt av kapital. Siden fradraget kun gis for gaver til organisasjoner med sete i Norge, anser ESA dette som en diskriminering av givere her som heller vil gi sin gave til en utenlandsk organisasjon av samme type som de (godkjente) norske. Den norske fradragordningen utgjør, etter ESAs mening, derfor en restriksjon på den frie kapitalbevegelse.

I mitt svarbrev av 9. juni 2010 til spørsmål nr. 1311 fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen vises det bl.a. til at pågår en vurdering hvor en ser på aktuelle løsninger i lys av ESAs krav. Det er imidlertid foreløpig ikke tatt noen beslutning i saken.

Slik jeg ser det foreligger det tre aktuelle løsninger i denne saken. Norge kan enten fortsette å argumentere mot ESA (som da må forventes å bringe saken inn for EFTA-domstolen), vi kan etterkomme ESAs krav om å utvide fradragsordningen til å omfatte organisasjoner i hele EØS-området, eller fradragsordningen kan avvikles.

ESA viser i sin grunnlagte uttalelse i stor grad til EU-domstolens avgjørelse i sak C-318/07 Persche v Finanzamt Lüdenschaid. Saken omhandlet den tyske ordningen med skattefradrag for gaver til visse frivillige organisasjoner som, i likhet med den norske ordningen, stilte krav om at organisasjonene hadde sete i landet. EU-domstolen la til grunn at kravet i den tyske skattelovgivningen om at de aktuelle frivillige organisasjonene måtte ha sete i Tyskland for at gaver skulle få rett til fradrag for gave, innebar en restriksjon på den frie bevegelse av kapital. Norge kan velge å stå på sitt standpunkt til tross for dommen i

EU-domstolen, men dette innebærer en prosessrisiko. Skal man være på den sikre siden i forhold til EØS-avtalen, må vi enten treffe beslutning om utvidelse av ordningen til tilsvarende organisasjoner innenfor EØS-området eller avvikling av fradragsordningen, og evt. erstatte den med andre ordninger for frivillige organisasjoner.

Skattelovens krav om sete her i landet (dvs. norske organisasjoner) er bl.a. begrunnet med behov for kontroll med at organisasjonen oppfyller lovens vilkår på gavetidspunktet eller tidspunktet for forhåndsgodkjenning, og med at pengene er anvendt til det formålet som faller innenfor ordningen. Ettersom ikke-norske organisasjoner befinner seg i en annen jurisdiksjon, kan det bli mer utfordrende for skatteetaten å fastslå om disse oppfyller vilkåret om nasjonalt omfang, og om det drives den form for aktivitet som faller inn under ordningen (eksempelvis kulturvern, vern av menneskerettigheter, omsorgs- eller helsefremmende arbeid for barn mv.).

Skatteetatens etterfølgende kontroll med om gavebeløp faktisk er benyttet til de ideelle formål som er lagt til grunn i godkjenningsfasen, kan bli enda vanskeligere ettersom Norge ikke har kompetanse til å foreta stedlig regnskapskontroll i utlandet. Ved en eventuell utvidelse antas det at utenlandske organisasjoner i tilfelle må følge det samme systemet for forhåndsgodkjenning og registrering i skatteetaten som gjelder for norske organisasjoner. På bakgrunn av det som er omtalt foran vil dette påføre skatteetaten både merarbeid og nye kontrolloppgaver.

For 2009 er skatteutgiften knyttet til ordningen anslått til om lag 500 mill. kroner. En utvidelse av ordningen kan medføre et økende provenytap for staten etter hvert som utenlandske organisasjoner etablerer seg på det norske "givermarkedet". Ved en utvidelse kan det derfor bli vanskelig å komme utenom innstramninger i ordningen, herunder reduksjon i maksimalt fradragsberettiget beløp.

Ved en eventuell avvikling av fradragsretten er det naturlig at organisasjoner som omfattes av dagens ordning vil frykte for reduserte gaveinntekter som følge av bortfall av skatteinsentivet for å yte gave. Dersom det skulle bli bestemt å foreslå en avvikling av statsstøtten under dagens skatteordning, vil en vurdere kompenserende tiltak for frivillig sektor.

Som nevnt har Regjeringen ennå ikke tatt stilling til hvordan man best kan møte ESAs krav om endring av den gjeldende fradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner. For å få et best mulig grunnlag for beslutningen er det innledet en dialog mellom

Finansdepartementet/Kulturdepartementet og frivillig sektor representert ved Frivillighet Norge, Norges idrettsforbund, den olympiske og paraolympiske

komité. Regjeringen vil vurdere de innspill som kommer fra organisasjonene før saken legges fram for Stortinget.